

PRAMENY A LITERATURA

Prameny

ŠTĚPÁN, Václav (ed.). *Situační zprávy bývalého okresního vedení NSDAP v Bruntále z let 1941–1943*. Edice pramenů. Bruntál: SOkA Bruntál, 2001.

Archiv Jana Larische

Dopis Vojenského ústředního archivu v Praze, čj. MO 318096/2024-211100 Praha 17. dubna 2024.

Archiwum Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, fond fotografie obozowe więźniów: *fotografia obozowa Eduarda Schlusche*; fond D-AuI-2/1, nr inw. 4129: *Zuganglisten*, s. 87, 88; fond D-AuI-5/6, nr inw. 5026: *Książki rentgena*, t. 6, s. 49.

SOkA Bruntál se sídlem v Krnově

fond Okresní úřad Bruntál, sčítací operáty z roku 1921, soudní okres Bruntál, město Bruntál, inv. č. 755: *Bruntál, vnitřní město, Schillerstraße č. p. 2, byt č. 1. snímek 1* [online], [cit. 2024-08-31].

ZA Opava,

fond Sbíрка matrik Severomoravského kraje,

Matrika narozených Římskokatolické farnosti Horní Benešov 1889–1900, snímek 206 [online], [cit. 2024-08-31];

fond Krajský soud Opava oddělení firemních spisů 1863–1949 (1970),

inv. č. 1769: *Eduard Schlusche, obchod s knihami, obchod s papírem, kancelářskými a školními potřebami, půjčovna knih Bruntál*;

inv. č. 1849: *Eduard Schlusche, knihkupectví, antikvariát, obchod s hudebninami a uměleckými předměty Opava*.

Literatura

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Praha: Zvon, 1991.

BLASCHKE, Franz. Verbandskatholizismus in Mähren-Schlesien. In: REISS, Karl – SCHÜTZ, Hans (ed.) *Kirche, Recht und Land. Festschrift zum 70. Lebensjahre von Weihbischof Prof. Dr. Adolf Kindermann*. Königstein im Taunus: Sudetendeutsches Priesterwerk, 1969, s. 250–261.

BLASCHKE, Franz. Zur Geschichte der kath. Jugendorganisation in Mähren u. Schlesien. In: *Unser Leben und Streben*. Reichenberg, 1923, s. 18–21.

BUHL, Paul. *Troppau von A bis Z. Ein Stadtlexikon von Paul Buhl*. München: Aufstieg-Verlag, 1973.

- CINEK, František. *Arcibiskup Dr. Antonín Cyril Stojan. Život a dílo*. Olomouc: Lidové knihkupectví, 1933.
- CONCINI, Wolftraud de et al. Eduard Schlusche. In: *Zeugen für Menschlichkeit. Christlicher sudetendeutscher Widerstand 1938–1945. Kathalog zur Ausstellung. Svědkové lidskosti. Odpůrci nacismu z řad sudetoněmeckých křesťanů v letech 1938–1945. Katalog výstavy*. Praha – Mnichov: Sdružení Ackermann-Gemeinde, z. s. – MAKE*dedail, 2017, s. 75–79.
- Český misál*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2015.
- DONAT, Heinrich (Hrsg.). *Die deutschen Katholiken in der Tschechoslowakischen Republik*. Warnsdorf, 1934.
- GOTTWALD, Adolf – RÖSSLER, Helmut (Hrsg.). *Freudenthal und seine Kreisgemeinden. Dokumentation eines Landkreises im Ostsudetenland*. Esslingen: Bruno Langer, 1990.
- GRULICH, Rudolf. Odvaha k pravdě/Mut zur Wahrheit. In: ERHART, Rudolf a kol. *Češi a Němci cestou dialogu. Deutsche und Tschechen Weg des Dialogs*. Praha: Nadace Bernarda Bolzana, 1996, s. 225–226/227–231.
- GRULICH, Rudolf. Sudetendeutsche vor Hitlers Tribunal/Sudetští Němci před Hitlerovým tribunálem. In: MALÍŘOVÁ, Eva (ed.). *Češi a Němci historická tabu. Tschechen und Deutsche historische Tabus*. Praha: Nadace Bernarda Bolzana, 1994, s. 252–259/260–265.
- GRULICH, Rudolf. *Sudetendeutsche Katholiken als Opfer des Nationalsozialismus*. Brannenburg: Sudetendeutsches Priesterwerk, 1999, s. 56–60.
- GRULICH, Rudolf. *Sudetoněmečtí katolíci jako oběti nacismu*. Brno: Luboš Marek – 3K, 2002, s. 43–45.
- HUBER, Kurt Augustinus. Kirche in Mähren-Schlesien im 19. und 20. Jahrhundert. In: *Archiv für Kirchengeschichte von Böhmen-Mähren-Schlesien V*. Königstein, 1978, s. 9–100.
- HUBER, Kurt Augustinus. Deutsche katholische Jugendbewegung in der ČSR 1918–1939. In: GLASSL, Horst – PUSTEJOVSKI, Otfried (eds.). *Ein Leben – drei Epochen. Festschrift für Hans Schütz zum 70. Geburtstag*. München: Ackermann-Gemeinde, 1971, s. 299–323.
- HUBER, Kurt Augustinus. Die religiös-kirchliche Leben der Sudetendeutschen 1918–1938. In: *Kultur und Gesellschaft in der Ersten Tschechoslowakischen Republik*. München: R. Oldenbourg, 1982, s. 199–226.
- HUBER, Kurt Augustinus. *Katholische Kirche und Kultur in Böhmen. Ausgewählte Abhandlungen*. Münster: Lit Verlag, 2005.
- HUBER, Kurt Augustinus. *Eduard Schlusche (1894–1945). Ein christlicher Streiter in neuerer Zeit*. München: Kultur und Bildungswerk der Ackermann Gemeinde, 1985.
- HUBER, Kurt Augustinus. Schlusche Eduard. In: CSENDES, Peter (ed.). *Österreichisches Biographisches Lexikon 1815–1950*. Band 10, Wien, 1992, s. 224–225.
- KASPER, Tomáš – KASPEROVÁ, Dana. *Německé mládežnické hnutí a spolky mládeže v ČSR v letech 1918–1933*. Liberec: Academia, 2016, s. 127–169.

- LANGHANS, Daniel. *Der Reichsbund der deutschen katholischen Jugend in der Tschechoslowakei 1918–1938*. Bonn: Kulturstiftung d. Dt. Vertriebenen, 1990.
- LARISCH, Jan. *Budovatelé Katolické akce v olomoucké arcidiecézi v 1. polovině 20. století: Bedřich Vašek a Josef Kraft*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2020.
- LARISCH, Jan. *Mons. ThDr. Josef Schinzel pomocný biskup olomoucké arcidiecéze*. Ostrava: Biskupství ostravsko-opavské, 2018.
- LARISCH, Jan. *P. Heribert Eduard Kluger, OT – řeholní kněz, středoškolský učitel a mučedník*. Ostrava: Biskupství ostravsko-opavské, 2024.
- LARISCH, Jan. *Pronásledování katolické církve v době nacistické okupace na území ostravsko-opavské diecéze*. Ostrava: Biskupství ostravsko-opavské, 2015.
- LEHMANN, Emil. *Handbuch der sudetendeutschen Volksbildung Kulturpolitisches Handbuch in Selbstdarstellungen der sudetendeutschen Verbände*. Reichenberg, 1931.
- MOLL, Helmut (Hrsg.). *Zeugen für Christus. Das deutsche Martyrologium des 20. Jahrhunderts*. Band I, 5. Auflage. Paderborn-München-Wien-Zürich, 2010, s. 716–717.
- MYŠKA, Milan. Schlusche Eduard. In: *Biografický slovník Slezska a severní Moravy*. Sešit 12. Ostrava: Ostravská univerzita, 1999, s. 59.
- PEHR, Michal a kol. *Cestami křesťanské politiky. Biografický slovník k dějinám křesťanských stran v českých zemích*. Praha: Akropolis, 2007.
- POLONCARZ, Marek. *Osudy vězňů z českých zemí v koncentračním táboře Auschwitz-Birkenau (Osvětim-Březinka)*, Praha: Oswald, 2010.
- RÖSNER, Libor. Eduard Schlusche – Moderní laický apoštol. In: *Okno do života ostravsko-opavské diecéze*, č. 6, Ostrava: Biskupství ostravsko-opavské, 2017, s. 19.
- SLADEK, Paulus. Katholische Jugendbünde. In: DONAT, Heinrich (hrsg.). *Die deutschen Katholiken in der Tschechoslowakischen Republik*. Warnsdorf, 1934, s. 258–266.
- SLADEK, Paulus. Die kirchliche Erneuerungsbewegung bei den Deutschen in der Ersten Republik. In: SEIBT, Ferdinand (Hrsg.). *Bohemia sacra. Das Christentum in Böhmen 973–1973*. Düsseldorf: Verlag Schwann, 1974, s. 175–208.
- SCHLUSCHE, Eduard. Die Geschichte des Reichsbundes. In: *Unser Leben und Streben*. Reichenberg, 1923, s. 22–26.
- SCHREMMER, Ernst (ed.). *Troppau. Schlesische Hauptstadt zwischen Völkern und Grenzen*. Berlin – Bonn: Westkreuz-Verlag, 1984.
- SCHUBERT, Heinrich. Eduard Schlusche. In: *Sudetenland. Vierteljahresschrift für Kunst, Literatur, Wissenschaft und Volkstum*, č. 1. München, 1965, s. 59–60.
- SCHUBERT, Heinrich. Eduard Schlusche zum Gedenken. In: *Mährisch-schlesische Heimat. Vierteljahresschrift für Kultur u. Wirtschaft*. Steinheim, 1974, s. 240–241.

- SCHULTES, Gerhard. *Der Reichsbund der katholischen deutschen Jugend Österreichs*. Wien: Wiener Dom-Verlag, 1967, s. 143–144, 278.
- STŘÍBRNÝ, Jan a kol. *Mučedníci a oběti pro Krista. Martyrologium katolické církve v českých zemích ve 20. století*. Praha: Academia – Karmelitánské nakladatelství, 2023, s. 275–277.
- ŠEBEK, Jaroslav. Deutsche christlichsoziale Volkspartei v polovině 30. let (odraz politiky novoaktivismu). In: KÁRNÍK, Zdeněk. *K novověkým sociálním dějinám českých zemí III. Od války k válce 1914–1939*. Praha: Karolinum – nakladatelství Univerzity Karlovy, 1998, s. 93–125.
- ŠEBEK, Jaroslav. Hnutí duchovní obnovy v českém a německém katolickém prostředí českých zemí v meziválečném období – pokus o komparaci. In: *Časopis Matice moravské*, č. 1/2005. Brno, 2005, s. 155–169.

Časopisy a noviny

- Brünner Heimatbote*, Brno, 2019.
- Der Altvaterbote. Ein Heimat- und Kulturwerk für die Heimatvertriebenen aus dem Altvatergebirge, besonders aus dem Freiwaldauer Land*. Miesbach, 1948–1990.
- Das Volk. Unabhängiges Tagblatt*. Jägerndorf, 1919–1938.
- Dorost. Věstník české mládeže pro vzdělávání, zábavu a poučení*. Praha, 1926.
- Freudenthaler Zeitung, unabhängige deutsche Zeitung für Stadt und Land*. Freudenthal, 1903–1943.
- Grenzpost. Zeitung für christliche Volk des Schönhengster Gaus*. Zwittau, 1900–1938.
- Jugendsturm. Monatschrift des Reichsbundes der katholischen deutschen Jugend*. Reichenberg, 1921, 1924–1935.
- Neue mährisch-schlesische Presse*. Olmütz, 1912–1918.
- Neues Tagblatt für Schlesien und Nordmähren*. Troppau, 1934–1938.
- Olmützer Blätter. Heimatzeitung der Olmützer und Mittelmährer. Mitteilungsblatt des Heimatverbandes Olmütz Stadt und Land und Mittelmähren e. V. Nördlingen*, 1970.
- Sociální rozhledy. Revue pro otázky sociální, hospodářské, kulturní a státovědecké*. Brno, 1927.
- Volksbote. Wochenzeitung für Freiheit u. Recht im ungeteilten Europa*. München, 1974.